

A A R H U S T E A T E R

AARHUS TEATER

Direktør Allan Fridericia

Teatersekretær Jesper Gottschalch

Sæsonen 1964-65

Dario Fo

En spasmager fra Italien

På ganske få år er dramatikeren, iscenesætteren, skuespilleren og teaterlederen, Dario Fo blevet et begreb i moderne teater. Ikke alene i hjemlandet Italien, hvor ny Fo-premierer imødeses med stor forventning af et taknemmeligt publikum

og med bange anelser af de censurerende myndigheder, men også ude omkring, hvor Fo-stykker gang på gang viser deres elementære sceniske bærekraft også som eksportvare.

Fo-eventyret begyndte i Milano 1958, da fire af hans småfarcer havde premiere på Piccolo Teatret i hans egen iscenesættelse og med hans egen skuespillertrup. Han fulgte succesen op med flere småfarcer og en række helaftensforestillinger, bl. a. »*Ærkeengle laver aldrig fiduser*«, som Fo kalder sin første komedie. Det er her han første gang går ud over formen fra sine énaktfarcer.

Det går slet ikke an for alvor at beskrive, hvad der egentlig sker i disse stykker. Det er en ældgammel og evigtung leg med det komiske teaters virkemidler. Den italienske komedie- og commedia dell'arte-tradition spøger naturligvis i baggrunden, men mere ved sine eksempler på scenisk opfindsomhed i enkeltnumre end ved direkte lån af et klassisk

Dario Fo er i dag – efter en kometlignende karriere – det italienske teaters internationalt mest kendte navn. Hans stykker spilles over hele verden. »*En Maler kommer sjældent alene*« hedder en af Dario Fo's farce-komedier. Heri medvirkede forfatteren selv (tv.) sammen med sin hustru (th.), *Franca Rame*

typegalleri. Det er altid morsomt på en scene, hvis en mand f. eks. momentvis tror, han er en hund som her i »*Ærkeenglene*«. Forvekslings- og tøjbyttenumre, hvor publikum naturligvis stadig ved, hvem der er hvem, er heller ikke af vejen for en sand komisk dramatiker, der kan sit kram. Situation veksler med situation så at sige fra replik til replik – så den Lange – højst inkonsekvent – et øjeblik er hund, i det næste menneske igen og så pludselig hund igen.

Netop ved sin legelyst står Fo i befriende modsætning til mange mere pædagogisk sindede moderne dramatikere, der – i hvert fald teoretisk – hellere vil gavne end fornøje. Men selvom teatermennesket Fo ikke direkte bringer belærende bidrag til løsning af det stadigt så interessante spørgsmål om verdens frelse, så gør han det måske alligevel, simpelthen ved så overbevisende at pege på de grundkomiske situationer mennesker kan komme ud for på en scene – og næsten også i livet, hvis man ellers har humør til at se sagen fra den side ind imellem.

Fo's stykker foregår nemlig sjældent i mere usandsynlige omstændigheder og milieu'er end Chaplins film og sjældent med større urimeligheder i forhold til almindelige menneskers dagligdag. I »*Ærkeenglene*« mærkes således ganske tydeligt, hvor forfatterens sympati er over for den moderne verdens spøgelse som autoriteter, attestskrivere, notabiliteter osv. Han er klart på den lille troskyldige mands side (selvom han er lang). Denne respektløshed over for samfundets støtter er sikkert en væsentlig grund til de italienske myndigheders stadige censur. Fo får jo latteren på sin side!

Han skal efter sigende være en beundrer af de såkaldt absurde fransksprogede dramatikere som Beckett og Ionesco, men også her er han befriende respektløs og har skrevet en munter parodi på Becketts »*Slutspil*«. Endda så munter og fjern fra forbilledet, at man næsten må vide besked med hensigten for at se sammenhængen. Men i »*Den nøgne mand*« eller »*Manden i kjole og hvidt*« optræder der en næsten helnøgen ambassadør i en af de skraldespande som Beckett vel har æren for at have bragt på scenen som rekvisit.

Man forstår, at det mere er det »absurde« teaters for-

Tegning af Dario Fo

nyelse – eller renaissance af sceniske virkemidler, der i første række har fascineret Fo. Det mere dommedagsprægede og visionært digteriske ligger ham forholdsvis fjernt.

På lignende måde kunne man antyde, at han i »*Ærkeenglene*« har skelet til de muligheder, der i europæisk teater kan dateres fra Strindbergs »*Et drømmespil*«, altså den sceniske leg med drømmerens detailskarpe, men flaksende virkelighedsoplevelse: Hvem er hvem? Hvad er tid i en drøm – eller på teatret? Har jeg ikke set den herre før, et eller andet sted?

I »*Ærkeenglenes*« drømmevision er denne teatraliske mulighed i hvert fald udnyttet virtuost, selvfølgelig i komisk retning. Men det er ikke usandsynligt, at Fo genialt har slået to fluer med eet smæk efter de forhåndenværende trupskuespilleres princip: Lad dem bare gå igen i hovedpersoners forskellige drømmesituationer. Det gør folk jo også i almindelige menneskers drømme, og samtidigt er det jo en økonomisk løsning, hvis man nu ikke har flere skuespillere til rådighed. (Det er bestemt ingen skam at have bestemte skuespillere i tankerne for en dramatiker; ofte gjort med stort held: Shakespeare, Moliere osv.).

Dette være sagt ikke så meget for at drage sammenligninger, som for at understrege, hvordan Dario Fo er den fødte teatermand, der simpelthen bruger sit medium effektivt uden litterære, filosofiske, psykologiske eller lignende ambitioner. Og alene på dette grundlag er han i stand til at skabe tekster, som kan bruges på en scene, også uden for hans egen trup. Og det, skønt teksten efter Fo's udsagn, kun er mindre end det halve; resten må komme på prøverne.

Vil han lære os noget, er det at »lege teater«. Og at le, hvis vi ellers skulle have glemt det.

Chr. Ludvigsen

Prøvebillede fra »Ærkeengle laver aldrig fiduser«
Preben Harris instruerer *Hanne Ribens* og *John Hahn-Petersen*

Lidt om Dario Fo

– og hans ÆRKEENGLE

Italiensk teater savnede i mange år en fornyelse. Dario Fo er afgjort en af de dramatikere, der lover mest i moderne italiensk teater. Og idag må han vel regnes som en af dem, der forsøger at forny de folkelige teatertraditioner, som Italien i vitterligheden har. På sit eget teater, Teatro Gerolamo, har han haft rig lejlighed til at eksperimentere med de stykker, som han efterhånden er blevet verdensberømt på.

Fo startede med at skrive en hel del eenakt-farcer, som han med sin faste trup rejste landet rundt med. Han fortæller selv, at hans stykker bør opfattes som et scenarium, hvor man på prøverne må arbejde sig frem til resultatet. Efter de mindre farcer skrev han så i 1959 sin første hel-aftensforestilling »*Ærkeengle laver aldrig fiduser*«, som han benævner som sin første komedie.

Den virkelighed, Fo vil vise os i sin komedie, er en illusionsverden, hvor alt er muligt, eller rettere hvor den klare logiske virkelighed skaber sin egen skøre realitet. Ligesom en drøm til tider kan virke mere sandsynlig end selve virkeligheden.

Men bag løjerne og de barokke situationer fornemmer man alligevel et socialt sigte. Vi befinder os i et samfund, der ledes af bureaukратиets despoti og notabiliteternes indskrænkethed. Og i denne verden kommer den lille lange mand i klemme. Han falder altid ned af trapperne, og med bortvendt ansigt ramler han mod lygtepælene, placeret af en verdensorden, der er lige så tåbelig som den, der står for de forræderiske trappekonstruktioner.

Preben Harris

*Danseprøvebillede fra »Ærkeengle laver aldrig fiduser«.
Tilvenstre ses Elsa Marianne von Rosen og Preben Harris*

Teatermaler Jens-Anker Olsen og hans assistent Knud Møller »bager« kager på malersalen

8. forestilling sæsonen 1964-65

ÆRKEENGLE LAVER ALDRIG FIDUSER

Komedie i 16 billeder

af

DARIO FO

Oversættelse: *Inge og Kurt Kreutzfeld*

Iscenesættelse: *PREBEN HARRIS*

Musik: *FIORENZO CARPI*

Medlemmer og assistenter fra Aarhus By-Orkester,
under ledelse af *Arvid Andersen*

Koreografi: *Elsa Marianne von Rosen*

Akrobatik: *Armand Miehe*

Magi: *Jørn Walsøe*

Dekorationer: *Jens-Anker Olsen*

Kostumer: *Maria Deleuran*

PERSONERNE

– i virkeligheden:

LANGE
BLONDIE (Angela)
GIULIO

ANTONIO
PIETRO
BERTO
LUCIANO
MARCO
BAGEREN

MOPSI
VOPSI
HOPSI
BOPSI

1. HÅNDVÆRKER
2. HÅNDVÆRKER

Spilletid ca. 2 timer.
Ophold efter 8. billede.

– i drømmen:

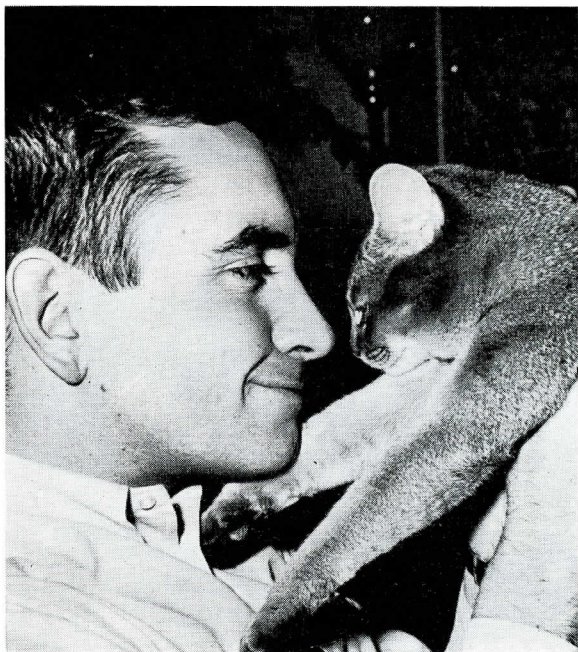
..... **John Hahn-Petersen**
..... **Hanne Ribens**
Tjeneren i ministeriet, betjenten, 2. hundefanger, borgme-
steren **Troels Munk**
Konduktøren **Jørgen Fønss**
Kontorist, 1. hundefanger, et byrådsmedlem **Erling Dalsborg**
Kontorist, stationsforstander **Ejner Hans Jensen**
Kontorist, et byrådsmedlem **Bent Conradi**
Kontorist, hund, et byrådsmedlem **Kaspar Rostrup**
Hr. Michele, herren i ministeriet, kommissæren, direktøren
for hundehospitalet, ministeren, gadefejeren **Gyrd Løfqvist**
Kontorist, linedanserinden **Elin Reimer**
En dame i ministeriet, en dame i hundehospitalet **Lho Jansberg**
En dame i ministeriet, en dame i hundehospitalet **Elna Brodthagen**
Kontorist, en dame i hundehospitalet **Birthe Mariat**
(som gæst) **Armand Miehe**
..... **Jørn Walsøe**

Endvidere medvirker: Kontorister, borgere og hunde.
Handlingen foregår i vore dage.

Overregissør: Harald Møller
Regi: Jørn Walsøe
Scenemester: Aage Rishøj
Belysningsmester: Carl E. Andreassen
Lydteknik: Palle Føgh
Frisør: Caroline Nielsen
Sufflør: Ingeborg Jensen

*Armand Miehe har lært skuespillerne de rigtige kaskader,
her træner han med John Hahn-Petersen*

*Edward
Albee*

Aarhus Teaters næste forestilling

bliver skandinavienspremieren på Edward Albee's nyeste skuespil, dramatiseringen af Carson Mc. Cullers roman, »*Balladen om den bedrøvelige cafe*«, der gennem sin store succes slog hende endelig fast som Amerikas førende kvindelige forfatter. Bogen udkom i 1952 på dansk i Ole Storms oversættelse. Edward Albee har med stor pietetsfølelse foretaget dramatiseringen – og med en stærk indlevelse ført miss Amelia Evans og personerne omkring hende ind på scenen. Laila Andersson kommer som gæst i hovedrollen

som Amelia Evans. En anden gæst er Eduard Mielche som fortælleren, og fra teatrets personale medvirker Preben Ravn i sin første større rolle i Aarhus samt Erno Müller, Asger Bonfils og mange andre. En succesrig kombination fra sidste sæson vender tilbage til Aarhus i denne forestilling. Det er instruktøren Henning Carlsen og dekorationsmaleren Helge Ernst, der begge med stort held debuterede her på teatret med »*Stedfortræderen*«.

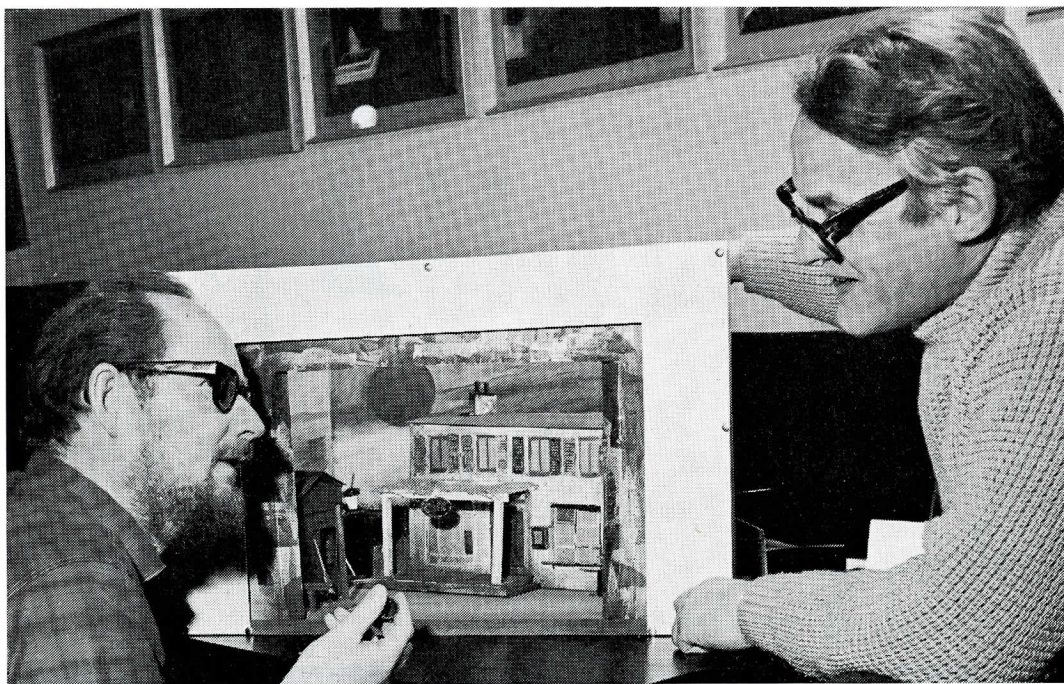

Carson Mc. Cullers

LAILA ANDERSSON

der – som gæst – spiller miss Amelia Evans store rolle, har trods sin korte tid inden for teatret allerede skabt sig et navn hos publikum. Hun begyndte at læse hos Tove Bang, der indstillede hende til Aalborg Teaters elevskole, hvor hun som tredje års elev fik en succesrig debut som den stumme pige i Bert Brechts »*Mutter Courage*«. Efter sin elevtid blev Laila Anderson på Aalborg Teater og spillede her bl. a. Grusche i »*Den kaukasiske kridtcirkel*« og Dila i »*Automobilkirkegaarden*«. På film har hun spillet titelrollen i Johs. V. Jensen-filmen »*Gudrun*« – og i TV Josie Hogan i »*Måne for de mislykkede*«. Fra næste sæson er Laila Andersson engageret til Odense Teater.

*Instruktør Henning Carlsen og teatermaler Helge Ernst
med dekorationsmodellen til »Balladen om den bedrøvelige café«*

DET KONGELIGE TEATER

Repertoiret for marts-april 1965

SKUESPIL

William Shakespeare: <i>Helligtrekongersaften</i>	Ludvig Holberg: <i>Erasmus Montanus</i>
Eugene Ionesco: <i>Kongen skal dø</i>	Kaj Munk: <i>Diktatorinden</i>
Bruun Olsen/Finn Savery: <i>Teenagerlove</i>	Ultimo marts:
Arthur Miller: <i>Efter Syndefaldet</i>	Euripides: <i>Medea</i>
Aug. Strindberg: <i>Gustav III</i>	Isenesættelse: Sam Besekow
	Dekorationer: Preben Hornung

OPERA

Mozart: <i>Bortførelsen fra Serraillet</i>	Giuseppe Verdi: <i>Rigoletto</i>
Pietro Mascagni: <i>Cavalleria rusticana</i>	Carl Nielsen: <i>Maskarade</i>
C. W. von Gluck: <i>Ifigenia på Tauris</i>	Medio marts:
Mozart: <i>Trylleføjten</i>	Richard Strauss: <i>Ariadne fra Naxos</i>

BALLET

Saint Georges, Theophile Gautier, Coralli: <i>Giselle</i>	Birgit Cullberg/Knudåge Riisager: <i>Månerenen</i>
P. I. Tjajkovskij: <i>Svanesøen</i>	V. Galeotti/Jens Lolle: <i>Amors og Balletmesterens Luner</i>
Balanchine/Charbrier: <i>Bourrée Fantasque</i>	Frederick Ashton/Prokofjef: <i>Romeo og Julie</i>
Flemming Flindt/Delerue: <i>Enetime</i>	

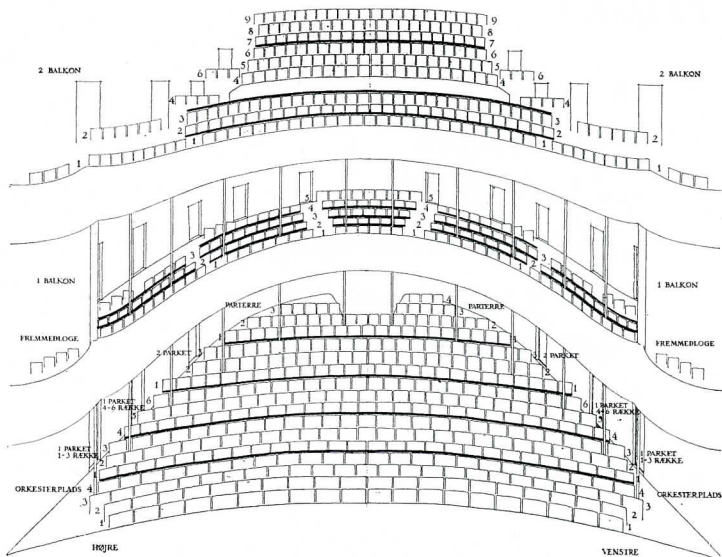
ODENSE TEATER fortsætter successen med Stephan Sondheims festlige musical: »*Der skete noget på vej ti Forum*«. Iscenesættelsen er af Erik Bidsted og Kai Wilton, Jens Louis Petersen har taget sig af oversættelsen, og i hovedrollerne medvirker blandt andre Preben Neergaard, Preben Borggaard, Jytte Elga Olga, Christian Glatved, Ebba With og Aksel Erhardtsen. Dekorationer og kostumer er lavet af Henrik Bloch, og den musikalske ledelse har Hans Schreiber.

Midt i marts kommer så John Ardens: »*Så'd'n noget sker ikke her*«. Denne satiriske komedie, der fornylig blev spillet på Piscators teater i Vestberlin, handler om politisk korrupsion og magtkamp, er i sin bidende, men meget vittige form en anklage mod og et angreb på svaghederne i den parlamentariske styreform. Skuespillet iscenesættes af den unge engelske sceneinstruktør Geoffrey Reeves, der i sidste sæson vandt så stor anerkendelse på sin moderne opsætning af »*Julius Cæsar*«.

Samtidig begynder man prøverne på det amerikanske skuespil »*Hvem redder bondedrengen?*« af Frank D. Gilroy. Preben Neergaard sætter iscene og blandt de medvirkende er Grethe Holmer, Akse Erhardtsen og John Larsen.

AALBORG TEATER gæstes i begyndelsen af marts af forskellige tourneur, mens man den 9.-14. marts incl. genoptager »*Vildanden*«, der i mellemtiden har gæstespillet på Det kgl. Teater i dagene 4., 5. og 6. marts. Lone Hertz skal efter Studenterforeningens forestilling på Aarhus Teater den 8. marts kåres til foreningens æreskunstner. Medio marts følger så danmarkspremieren på Bertolt Brechts »*Soldat Svejk fra Den anden Verdenskrig*« med Bodil Udsen i den kvindelige hovedrolle, mens Buster Larsen får sit første gæste-engagement på Aalborg Teater i rollen som Soldat Svejk. Hans Henrik Krause sætter forestillingen iscene. Musikken er af Hans Eisler, og Jørgen Mathiassen har tegnet dekorationer.

Fra 2. påskedag og sæsonen ud genoptages »*Styrmand Karlsens Flammer*«.

	Ord. pris		Ord. pris
2. balkon, 7.-9. rk.	3,00	1. balkon, 3. rk., midtfor ..	16,00
2. balkon, 4.-6. rk.	6,00	1. balkon, 2. rk.	16,00
2. balkon, 2. rk., siderne ..	7,00	1. balkon, 1. rk.	19,00
2. balkon, 2.-3. rk., midtfor	8,00	Parterre	9,00
2. balkon, 1. rk.	10,00	2. parket, 1.-3. rk.	11,00
1. balkon, fremmedloge ...	20,00	1. parket, 4.-6. rk.	16,00
1. balkon, 4.-5. rk.	12,00	1. parket, 1.-3. rk.	17,00
1. balkon, 3. rk., siderne ..	8,00	Orkesterplads, 1.-4. rk. ...	19,00

Billetter kan købes og forudbestilles uden forhøjelse 6 dage frem fra kl. 11-18 i Scalas forhal. Efter kl. 18 salg til forestillingsaftenen i billetkontoret i teatrets forhal. — **Telefon 2 26 22.**

Billetpriserne kan forandres ved gæstespil, tournee og særforestillinger. — Ved tlf.-bestilling betales et noteringsgebyr af 15 øre pr. billet. — Alle ovennævnte priser er incl. garderobe.

Sidste afgang fra rutebilstationen til:

Kl.	
23.15	Elsted-Lystrup
23.15	Mejlby
23.15 (kun fredag, lørdag, søn- og helligdage)	Skæring strand
23.10 (kun torsdag, søn- og helligdage)	Søby
23.15 (søn- og helligdage kl. 23.00)	Hornslet
23.00 (kun søn- og helligdage)	Hornslet-Auning-Ørsted
23.15 (kun fredag, lørdag, søn- og helligdage)	Løgten-Vosnæs
a23.10 (kun søn- og helligdage) a = kun til Ryomgaard	Ryomgaard-Grenaa
23.00 (kun torsdag, søn- og helligdage)	Ryomgaard-Fjellerup
23.00 (kun søn- og helligdage)	Glæsborg-Ramten
23.00 (kun torsdag, søn- og helligdage)	Løgten-Kolind
23.10	Løgten-Rønde (grå biler)
23.15 (søn- og helligdage kl. 0.00)	Løgten-Rønde (DSB-biler)
b23.10 (søn- og helligdage kl. 23.10) b = til Knebelbro	Tved-Dejret
23.10 (kun søn- og helligdage)	Knebel-Helgenæs
23.10 (kun søn- og helligdage)	Rønde-Ebeltoft
23.15	Rønde-Grenaa
23.15	Hinnerup-Skjød
23.10 (kun fredag, søn- og helligdage)	Ølsted-Grundfør
23.10	Aldi-Houlbjerg-Hadsten
23.20 (søn- og helligdage kl. 23.15 og kl. 0.20)	Spørring-Randers
23.15 (kun søn- og helligdage)	Galten-Skovby via Hasle
23.10	Tilst-Kvotrups
23.10	Tilst-True
23.15 (kun fredag, søn- og helligdage)	Borum-Sorring-Silkeborg via Hasle
a23.15 (kun onsdag, lørdag, søn- og helligdage) a = forbindelse til Markusminde	Tinning-Foldby
23.15	Hadsten-Randers
a23.20 a = kun til Hammel	Hammel-Viborg
23.05 (kun fredag, søn- og helligdage)	Borum Hammel via Framlev
23.15 (søn- og helligdage, gennemgående kl. 23.20)	Silkeborg
23.15 (kun fredag, søn- og helligdage)	Blegind-Skanderborg
23.10 (kun fredag - søn- og helligdage kl. 23.00)	Nr. Vissing-Ry-Brædstrup
b23.15 b = kun til Skanderborg (søn- og helligdage til Horsens samme tid)	Skanderborg-Horsens
a23.15 a = kun til Mjesing (kun fredag, søn- og helligdage)	Pinds Mølle-Skanderborg
c23.15 c = kun til Stjær (kun fredag, søn- og helligdage)	Stjær-Skanderborg via Stautrup
23.15 (kun torsdag, lørdag, søn- og helligdage)	Stjær-Galten via Tastrup-Høver-Storring
23.15 (undtagen onsdag og fredag)	Lillering-Galten
23.10 (kun torsdag, søn- og helligdage)	Solbjerg-Ask
23.15 (kun fredag)	Torrild
23.00 (kun søn- og helligdage)	Torrild
a23.10 (a = kun til Horsens (søn- og helligdage kl. a23.15))	Horsens-Vejle
23.15 (kun fredag)	Maarslet-Odder-Hou
23.10 (kun søn- og helligdage)	Maarslet-Odder-Hou
23.20 (kun torsdag, søn- og helligdage)	Odder (kysttruten)
23.20 (kun søn- og helligdage)	Odder-Gylling
0.15	Brabrand-Aarløv

Sidste tog fra Aarhus hovedbanegård til:

Kl.	
23.15 hverdage (afgår fra Rutebilstationen)	Randers, bil
23.15 hverdage (afgår fra Rutebilstationen)	Grenaa, bil
23.15 hverdage	Odder-Hou
23.20 kun søgne fredage	Aalborg (Viborg), eksprestog
23.20 daglig (afgår fra Banegaardsplads)	Skanderborg, bil
23.20 søn- og helligdage	Aalborg (Viborg), ilfog
23.59 søn- og helligdage undtagen 15, 16., og 18. april og 14. og 27. maj 1965	Fredericia, eksprestog
0.17 daglig	Fredericia, eksprestog
0.20 natten efter søn- og helligdage	Odder